

ירושלים בתכניות הלימודים בתחומי הדעת בחטיבה הביניים

אשכול	תחום הדעת	רציונל לשילוב הנושא (חיבור לתכנית הלימודים)	נושאים מרכזיים
חברה ורוח	היסטוריה חמ"ד כיתה ט'	בשנה זו לומדים התלמידים בכיתה על תהליכי עיצוב זהותו הדתית והלאומית של עם ישראל בימי בית שני תוך ההתמודדות עם המתח בין החיים תחת שלטון וחסותן של האימפריות הגדולות לבין השאיפה לחזרה לריבונות וחירות מדינית ודתית. הדיון ההיסטורי מזמן אפשרות לעסוק בנושאים ודילמות רלוונטיים ומשמעותיים לחייו של התלמיד גם במציאות הישראלית כיום, כמו: עצמאות מדינת ישראל, מתח ותחרות בין קבוצות שונות בחברה על צביון המדינה היהודית וההתמודדות עם החשיפה לתרבויות שונות.	דיון על השפעת המפגש בין המסורת היהודית והתרבות ההלניסטית על הפערים בחברה היהודית. קטע סרט על החיים בירושלים ערב החורבן, הצדקה או שלילה של הטענה שהשגת העצמאות המדינית על ידי החשמונאים הייתה חשובה לשמירה על ייחודם הדתי של יהודי ארץ ישראל.
	ספרות ממלכתי וחמ"ד כיתות ז-ט	העיסוק בירושלים הוא חלק מתכנית הלימודים בספרות. השירים והסיפורים עוסקים בעיקר בחשיבותה של העיר ובמשמעות הקשר אליה. ניתן לעסוק בחומרים מתכנית הלימודים בשני צירים: א. עיסוק כללי: לימוד שירים על ירושלים. ב. קריאה ולימוד של "מאויב לאוהב"	חשיבותה של העיר ומשמעות הקשר אליה.
	גאוגרפיה אדם וסביבה כיתה ז'	תהליכי גלובליזציה, אי שוויון מרחבי בתוך המדינה, אוכלוסיות שונות ומגוונות, תהליכים ומאפיינים דמוגרפיים, זיהוי תופעות במרחב, זיהוי תופעה הקשורה במבנה העיר/השכונה/הרחוב או שימושי קרקע.	מאפיינים פיזיים ואנושיים של ירושלים. מאפיינים דמוגרפיים של ירושלים
	גיאוגרפיה אדם וסביבה כיתה ט'	אוכלוסיית ישראל, פסיפס אנושי - מגוון דתי, לאומי ותרבותי.	מאפיינים אנושיים של ירושלים. מאפיינים דמוגרפיים של ירושלים. מבנה האוכלוסייה בעיר. מגוון האוכלוסייה בעיר.

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף א' לפיתוח פדגוגי

ירושלים בתכניות הלימודים בתחומי הדעת בחטיבה הביניים

אשכול	תחום הדעת	רציונל לשילוב הנושא (חיבור לתכנית הלימודים)	נושאים מרכזיים
מורשת	תנ"ך חמ"ד כיתה ז'	בכיתה ז' לומדים את ספר "בראשית" ונתקלים בשני הסיפורים הראשונים על ירושלים בתנ"ך - סיפור ארבעת המלכים בפרק יד וסיפור העקדה בפרק כב.	מסירות הנפש שנדרשה כדי להגיע להר המוריה היא אשר נותנת לנו כוח לחיים של מסירות נפש לאורך הדורות.
	תנ"ך חמ"ד כיתות ח'-ט'	בכיתות ח'-ט' לומדים את ספרי "שמות" ו"ויקרא" העוסקים במשכן (מבנה, כלים וייעוד רוחני) ובעבודת הקרבנות. סיור בירושלים והכרת הנושא דרך מראה והמחשות משלים את הלמידה ומקשר את התלמידים לייעוד המשכן - שכינה, תפילה ועבודת ה'.	כלי המקדש ; מקום השראת שכינה -מקום מיוחד וקדוש ; מתפללים ומתקרבים לה' דרך מקום משכן/מקדש
	תלמוד ותושבע"פ כיתות ז-יב	השבת אבדה בזמן המקדש בעת העלייה לרגל	האפשרות להכריז ולהשיב את האבדה כשהכל עולים לרגל לאבן הטוען בירושלים.
אמנויות	תיאטרון כיתה ז'	התכנית תתוכנן על ידי המורים לתיאטרון בשיתוף מורים מתחומי דעת שונים, כגון : ספרות, אמנות ומוזיקה וכן היסטוריה ואזרחות לטובת פעילות בגישה בינתחומית. התכנית תתבסס על איסוף טקסטים מילוליים וויזואליים ועל כתיבת טקסטים מקוריים בהקשר לרקע ולסיבות שקדמו לשואת העם היהודי וכן בהקשר להנצחה ולמשמעותה במסורת ישראל . כך התלמיד מזהה את מיקומו בשרשרת הדורות הבאה לידי ביטוי הן בקשר שלו למשפחתו והן בקשר שלו לעמו ולארצו.	1.שואת העם היהודי – רקע וסיבות 2. הנצחה ומשמעותה במסורת ישראל 3.שרשרת הדורות : משפחה, עם ומדינה (בשיתוף תחומי דעת שונים : ספרות, אמנות, מוזיקה, היסטוריה ואזרחות)